

Говор првог потпредседника Владе Србије и министра спољних послова Ивице Дачића на отварању 13. пленарног заседања Парламентарне скупштине Медитерана:

„Поштовани посланици,
Екселенције,
Даме и господо,

Велико ми је задовољство да вам се обратим овом приликом, у присуству председника Парламентарне скупштине Медитерана, господина Педра Рока, и потпредседника Народне скупштине Републике Србије, господина Верољуба Арсића, са којима данас имам част да свечано отворим 13. пленарно заседање Парламентарне скупштине Медитерана.

Одржавањем овог заседања у Београду још једном се потврђује значај који Република Србија придаје јачању мултилатерализма, парламентарне дипломатије, као и унапређењу односа националних парламената држава чланица медитеранског региона. Република Србија је заинтересована за развој свеукупне сарадње са државама Медитерана, о чему сведочи континуирано јачање наших билатералних односа са низом земаља региона, док са многима од тих држава Србија баштини добре и партнерске односе још из времена СФРЈ. У прилог учвршћивања наших традиционалних пријатељстава говори и велики број посета на највишем нивоу у протеклом периоду.

Овим заседањем даје се и конкретан допринос разматрању бројних важних питања на међународном плану. Имајући у виду значај истакнутих тема на овом заседању, пре свега када је реч о унапређењу сарадње у ширем региону Медитерана, безбедности, борби против тероризма, изазовима климатских промена и питању миграција, верујем да ћете својим активним наступом кроз заједничке дебате и размену ставова активно допринети процесу изналажења одговора на ове комплексне проблеме савременог света.

Република Србија је чврсто уверена да је за њихово решавање мултилатерализам најбољи одговор, уколико сви демонстрирају спремност за заједнички ангажман у духу конструктивности, компромиса и флексибилности на путу остварења стратешке визије

бољег света за све. Влада Републике Србије наставља да води активну и јасно профилисану спољну политику са циљем пружања максималног доприноса актуелним међународним напорима и дискусијама које се воде на ове теме у различитим организацијама и форумима.

Када је реч о безбедности на регионалном и глобалном плану, сведоци смо да претње миру и стабилности постају све учесталије и интензивније, повезаније и међусобно условљене, а број кризних жаришта повећан. У том погледу, са посебном забринутостју пратимо ситуације у Африци и на Блиском Истоку које имају далекосежне последице по будућност држава погођених сукобима, али и чији се ефекти одражавају и на друге регионе. Један од актуелних примера међусобне повезаности је свакако питање миграција, које су све масовније услед трагичних конфликта и тешких услова живота људи, што је тема од посебног значаја и за регион Медитерана. Наша посвећеност, солидаран и одговоран однос према присилно расељеним лицима дошли су посебно до изражаја, када је дистрибуирана ургентна хуманитарна асистенција, пружена здравствена нега и друга помоћ мигрантима и избеглицама који су се затекли у нашој земљи. Након затварања тзв. Балканске мигрантске руте, у Србији тренутно борави око 4,500 избеглица и миграната, који претежно потичу из региона Блиског истока, појединих азијских и афричких земаља, а за које континуирано чинимо максималне напоре у обезбеђивању смештаја, хране, обуће, одеће, здравствене заштите, психо-социјалне помоћи и образовања за сву децу школског узраста. Иако перспективе за решавање овог питања могу бити веома различите, наше заједничко полазиште треба да буде цивилизован и хуман однос према људима, уз поштовање и заштиту индивидуалних и међународним уговорима гарантованих људских права. Верујемо да недавно усвојени Глобални договор о сигурним, безбедним и уређеним миграцијама, као својеврстан политички оквир за будућу сарадњу, представља почетак процеса за свеобухватно решавање и управљање миграцијама на глобалном нивоу.

Република Србија је чврсто опредељена да одговори и на друге савремене безбедносне изазове, међу којима је борба против тероризма и свих видова екстремизма и радикализма. Ове појаве не познају границе и превазилазе могућности и капацитете једне земље, једног региона или континента, а у условима оваквих изазова, унутрашња и спољна безбедност преплићу се више него икад. Ослањајући се на сопствене напоре, али у великој мери и на међународну сарадњу, активно смо укључени у превенцију, сузбијање и спречавање ових претњи, и предузимамо сталне напоре у циљу пуне примене свих релевантних докумената, укључујући Глобалну стратегију УН-а за борбу против тероризма. Сматрамо неопходним да се на свим нивоима остварује блиска сарадња и размена информација уз висок степен међусобног разумевања и подршке, верујући да само на тај начин мир и безбедност могу бити осигурани и додатно унапређени.

Као држава која је осетљива на климатске промене, Србија ће наставити рад на смањењу ризика од природних катастрофа узрокованих измењеним климатским условима. Питање адаптације од посебног је значаја за Србију с обзиром на предвиђања која говоре да се до краја века може очекивати пораст температуре у опсегу од 3,2° до 4° C, а дефицит падавина и до 20 %. Посебно имајући у виду да би ове промене највећи утицај имале у секторима пољопривреде, хидрологије, шумарства, биодиверзитета и здравља људи,

залажемо се за успостављање ефикасних механизма финансирања адаптације за све земље у развоју и јачање регионалне сарадње у циљу обезбеђивања њене одрживости. Будући да активности прилагођавања и ублажавања последица климатских промена у великој мери зависе од трансфера чистих и енергетски ефикасних технологија, заинтересовани смо и за могућности развоја иновативних технологија у земљама у развоју, као и оних које уз трансфер технологија подразумевају и трансфер знања и капацитета. Србија настоји да промовише и да додатни подстрек постојећим националним научним и истраживачким капацитетима, како би се иновативне технологије производиле и у нашој земљи, као и да у тој области развија сарадњу са свим заинтересованим партнерима.

Када је реч о нашем региону, за Републику Србију је очување стабилности у Југоисточној Европи и оријентација свих земаља ка што интензивнијој сарадњи у свим областима од кључног интереса, јер само такав регион омогућава одржив развој и саме Србије. Важан подстицај представља и постојање заједничке визије – интеграција свих држава региона у ЕУ. Перспектива чланства у ЕУ суштински је утицала на унапређење сарадње и допринела да се многа отворена питања решавају дијалогом, са циљем пуне стабилизације прилика у региону. На том путу смо понекада суочени и са тешким препрекама, попут актуелног процеса дијалога Београда и Приштине, односно његовог застоја услед неразумних и ирационалних потеза Приштине попут једне у низу једностраних одлука да уведе стопроцентне царине на робу из централне Србије. Са своје стране спремни смо, када Приштина укине ову незамисливу меру да се онемогући проток робе у 21. веку, да наставимо разговоре у најбољој вери, са циљем изналажења трајног и суштински компромисног решења за питање КиМ. У том смислу, желео бих да изразим захвалност државама које нису признале једнострану проглашену независност „Косова“ и онима које су повукле своје првобитне одлуке. Тиме сте упутили снажну подршку ставу Србије, али и дијалогу као принципу на којем морамо инсистирати у процесима решавања спорних питања, на путу до компромисних и трајних решења. Такође, захвални смо Парламентарној скупштини Медитерана на задржавању принципијелне позиције у погледу подршке територијалном интегритету и суверенитету Републике Србије, поштовању резолуције СБ УН 1244 и одбацивању могућности пријема тзв. Косова у чланство ове организације.

И када је реч о најосетљивијим кризним жариштима у свету, Србија се залаже за подстицање дијалога и смиривање тензија, подржавајући заједничке напоре међународних и регионалних организација усмерене на изналажење одрживих решења. На овом плану улога Уједињених нација остаје кључна, нарочито у региону Северне Африке и Блиског истока, оптерећеног сукобима из прошлости и континуирано присутном нестабилношћу. Такође, верујемо да јачање превентивне дипломатије може служити као снажан инструмент за правовремено спречавање конфликта, неговање културе мира уопште и успостављање дугорочне стабилности и просперитета свих држава света. Поред тога, заједнички рад је неопходан и на остваривању предуслова за мир што подразумева изградњу институција, јачање демократије, промоцију, поштовање и заштиту људских права, као и спровођење владавине права. У том смислу улога парламената као највишег законодавног тела је од суштинске важности.

Даме и господо,

У нади да ће ово пленарно заседање снажно допринети разматрању питања од највећег значаја за евро-медитерански регион, те да ћемо и у будућности наставити јачање пријатељства и сарадње наших земаља, желим вам пуно успеха у раду 13. пленарног заседања Парламентарне скупштине Медитерана.

Хвала вам на пажњи."